

Ամենօրեայ Էքսպրես

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԵ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ԻՊԻՆՃԻ ՍԵՆԵ

1887 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 28 ՃԻՄԱ ԻՐԹԷՍԻ

ՆՈՒՄԵՐՈ 304

ԳԼԽԱՎՈՐ ԶԵՆՈՐ ԿՈՄԻՏԵ Ե ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ
ՍԵՆՈՐ ԶԵՆՈՐ ԿՈՄԻՏԵ Ե ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ
ՍԵՆՈՐ ԶԵՆՈՐ ԿՈՄԻՏԵ Ե ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ

ԻՊԻՆՃԻ ՍԵՆԵ Ե ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ
ՍԵՆՈՐ ԶԵՆՈՐ ԿՈՄԻՏԵ Ե ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ
ՍԵՆՈՐ ԶԵՆՈՐ ԿՈՄԻՏԵ Ե ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ

ՍԵՆՈՐ ԶԵՆՈՐ ԿՈՄԻՏԵ Ե ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ
ՍԵՆՈՐ ԶԵՆՈՐ ԿՈՄԻՏԵ Ե ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ
ՍԵՆՈՐ ԶԵՆՈՐ ԿՈՄԻՏԵ Ե ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻՍՉԱՍԸ
ԵՍՉԱՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԵ
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 27 ՃԻՄԱ
ԱՆՈՐ 55-5
ԳԱՐԱՆՈՐ 54-55

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻԹԸ
(ԱՆՈՐ ՀԵՆՈՐ ԿՈՄԻՏԵ)
ՆՈՒՄԵՐՈ 7 ԲԻՄԱՍԸ
ԵՍՉԱՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԵ
ՓԱՐԻՍ 32.27-1
ԳԱՐԱՆՈՐ 32.03
ՊՐԱՆՍԻՍ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ՕՐ 3 ՓԱՐԻՍ
ԱՆՈՐ 68.42-1
ԳԱՐԱՆՈՐ 68
ՕՐԱՆՆԵ ԻՍԹԻԿՐԱՎԸ 1863 ՅՆ . . . 255
ՓԱՐԻՍ 7 ՆՈՅԵՄԸ ԿԱՅԱՄԱՐՆ ՍԱՄԹ
6 ՍՐՆԱՄ .

Լա Ֆրանսա Նամ զագեթանն գալին ձե, իմալեա, իւրանեա, Բրուսիա վե Գանտիա եւ այլ Վարը քիթապ թեւ միյն օլունան թահրիրաթը քեւմիյն տեն միւրեթեպ քիթապըն լայնալարը զաթին հազը տըրար, Գանտիա մե սեւեթին միւրեթապ թահրիրաթար տան, տիւրի մուաղլամանն միւրեթե ֆիգեն վերաթիւրի պեւաննամե իւլերին նե իյալահաթ վերիւլեք տիր քի, տիւլ լամթիւն օլան մեքքիւր հարաքեթըն վագալարը իւլերինն էքքեարը ամմեյի թեքմիլեն իւքեթաթ վե իգնա իյլեթին, Էրգ Նամ զագեթանն գալին ձե Մ. տը Լաֆալեթին իսթիֆա վերմեթի սա հիւ տիր, պունուն եերինն եւ Մ. Բուե վե եախա Մ. Բինար Նասպ օլունմար մեմուլ օլունուր, փարիս 8 Նոյեմբեր, Կալամարն սաթ 5 ինտե, Բաթրի Նամ զագեթանն գալին ձե,

Իսթիլա, Կիւրուհինն պոզդունուր տան, վե իմալեա ամաքիրինն կերի չաղ լըմաւնտան սանրա, իշ գալը կերեք Բ. մաւա վե կերեք իմալեա եքքեարը ամմեյի թեքմիլեն իսթիլա, տեքքե արի քի հիւքիւ մաթը մոհեթինն եւ երինն թեքքիւ վե թանդիմ օլունուր, վե սոն միւ տարեպեթինն իգի մահվ ու իյալե օլուն ծաւա գաւար, Ֆրանսիայը օրաւա գալ լամաղլար տըր, Իսթիլա տըր ալ կիւն տեն Ֆրանսիայը օրաւա գալունն Զիլիթա վեքիւտա թեքմիլեն իսթիլա Բուսա տան չեքմարը վե էքքեարը ամմե պիւս պիւթինն թեքքին օլունուր տան սոնրա, Բուսան կերի տեքմեթի խապլըլերի ի շեթիլեք արի,

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՑԱԹԻԼԻՅԵՆ
Մեմուրին Մարիյեանն իլլեթու Սի պեյ էֆենտինն իւթպեթի սանիյե օրնըֆը Էվլէ միւթեմայիլի, Մեմուրին Մարիյեանն իլլեթու իւրահիմ էտհեմ պեյ էֆենտինն իւթպեթի սանիյե օրնըֆը Էվլէ միւթեմայիլի, Մեմուրին Մարիյեանն իլլեթու Հասան Երիւթիլ էֆենտինն իւթպեթի սանիյե օրնըֆը Էվլէ միւթեմայիլի թեվ ձիւ պոլլուրու տուր, Թեյե կրաֆիսանն վե բուսթալանեթի ամիրե Նազըրը Աղաթուն էֆենտին հաղ լեթիւրինն Պերինտեն չեքք Բեքրալեն փարիս աղթեթ իթմեթի, Տեվեթի ալիեթ թարաֆընտան պիր եէնի իս թիգրաղ ալըմագ իւլըն էվթաթըն միւ թեպեր պանթըլերի իլե օլունան միւլա քերաթա իլհագ օլմագ իլին տիր տենիր, հիւքիւմեթի սենիեթ Գալաթա սարաֆ լարընտան տախի պիր եէնի իսթիգրաղ ալըն տըր տեյի թեվաթուր կեզմիլի,

Խեթե, պու խապլըլեր հենուր թահ զըգա միւ հթամ տըրար, — Պիւքեչտեն եաղլարընա կեօրե, օրաւաքի էքքեպի թիւքմարա նը, իքի եիւլ իմգաւան միւրեթեպ պիր զըթա մահգեր Սուրահ Պուրտան հա քիմի րընն Շարլոթա իւպթիմ իյլեթիլեք տիր, մահգերի մեքքիւրունն սեպի խե, Սուրահ Պուրտան թիւքեթիլինն մուխաթարալը պիր հալտե պուլունտու զունա տարի, էվթաթա կեզեն եան լըն թեվաթուրարընն էպիւ ալմաթը իլին, հիւքիւ մեթ թարաֆընտան լագը կելեն էպապ ու թեթապիլեթ թեչեպ պիւս օլունմարը քեքսընտան իւպթիլեթ իմիլ, Շիմաիլեթե Մեմեթեթիլի մեքքիւրեթեյինն հեր թարաֆարընտան հիւքմ իթմեթա օլան քեմուլի տապիլ վե էմիլ լեթ, մեքքու ման թիւքմարանն պաւթին մեմուրիլեթիլի օլմուշ տուր, — Քեզալիք Սամսունտան հոկտ. 17 թարիլեթ թարաֆընտան կեօնտիլեն պիր մեթթու պուն մեթիլենն Եւթաթեն, մահգերի մեքքիւր Լուսաւորչալիան միլեթ տալա լըմը, ուլուն ու մեթիլեթ հազքընտա իւրաղը սալ ու զալթիլ իթմեթ պալա մըլար տըր, Պիր միլեթ գրաւթխանն տիր քի շաւ իթմեթ իւլըն, պիր հասե տար չիքթեթ իհտաս օլունմուշ տուր, Մեքքիւր գրաւթխանն, միլեթ միւլա թեյիլեթե պուլունան քիթապեթքեթըն պեվաթուն աղու վե նիլեթիլի խոշունա իսթիլեթ վե պու վեմեթ միլանեթիլինն պիր մուհապեթ պաղը հասը օլմագ մագսեթիլեթ հեր նեվիլ Էրմենի զագեթա լարը մեվթուտ պուլունտուրտան պալա, Թիւրքե, Բուսան վե Ֆրանսիայը զագեթալարընտան պիրեր նիւթիլ, վե տահա սալիլ միւլիտ քիթապար վե թեքմեթիլ պուլունմագ տըր,

Պու թարգ պիր շերքեթին իհտասր խուսուսու, թեգատարմ վե խուսու, սիյե մետենյեթ նիշանեսի օլտուղունա պիր տեղի քեաֆի ատու օլունտուղունտան սայիր մեմալիքտե իսքեան իթմեքտե օլան միլեթտաշարմըզը պու թարիգի բե, սենտիյե թեշվեգ պիրլե, պու պապտե վաճիպեմիգտեն օլան թեքերրիւր վե մահ, մետեթի իպրազ իտերիզ:

— Հասունեան հազրեթլերի, միլեթիմիգին Գաթօլք գըսմը միլթեպերանը թարաֆընտան, մեմուլին ղայրի Թուրեթ, տե քենտիսինն չօգ սենեկերտեն պերի ար, պուքեշ վե էլան պիր եօլ իլե էլե կեթի, բեպիլտիյի հիւքիւմեթեյն հազգընաա իպրազը մուգապեմեթ վե մուխալեֆեթ վուգու պուլտուղունտան, մեմուլմիգե նեգարեն, ղայեթլե միւքետտեր օլարազ, պու կիւնեթտե պիրազ նամիգաճ պիր հալտե պուլունմագտե իմիշ:

Մանգուլմեմիգին 502 նիւմեթուսու, տա ասըրմըզն մասքեթի ազիպերի Կ իւն վանը իլե նեշը օլունմուշ օլան քիթապ տեթունինտե միւնտերիճ օլան վագանըն հիքեաեթի իւգերինե պազը մերթեպե չիւքհեթե սեօյեմիշ իալք: Լաքին, միւ էլիլիթի թարաֆընտան գապուլ օլունմաեթ, շու աթիտեթի մեքթուպ իլե չիւքհեթիգի ճերհ վե սահիւնիկին իտ, տաա իլեմիշ օլտուղունտան տերճինե մեճպուր օլունշուգ տուր:

ՄԻԼԵԼԻՓ:

27 հոկտեմբեր 1867.

Մանգուլմեյի միւթեպերինիգին 502 նիւմերօլուն նիւթսիսինտե, փարիտեթ թապ ու նեշը օլունան Սիեթլ նամ ղազեթատան միւս, թարիւճ, պիր ճինայեթի հիքեաեթի հազգըն, տա իրատ իթաիկինիգ միւթալանըզտա, պենտենիգին թերթիպ-քերտիսի պուլունան «Ասըրմըզն Մասքեթի ազիպերի» նամ քիթապըզը տեր միյանի թեգեթեր իտուպ, տերունինտե միւթեգամմին սերկիւզեշթիյի պենտենիգանեմաեն իպարեթ օլան վագաայի էսեֆենիգին սըհեթինե իթիգատը թամմէնիգ օլամեթ, ճիւզի պիր թերեաթիւտե պուլունտուղունտու միւթերիք շու «էկեր-չիմեքըր քիթապըզտա եպըլանըն քեաֆ-ֆեաի ֆիլ վագը օաիհիսե» քեթամընըզ մեշ-հուաիաճիգանեմիգ օլտուգտա, պու պապտե կերեք սիլեթին վե կերեք պազըլարըն շայեթ ղաիպ օլտուղարը շեք ու չիւքհեթիինիւգին տեֆ ու իղալեթի, վե անըն հազգաթի հալինե պիլա թերեաթիւտ ինանմանը իլին, իշպու մեքթուգու աճիգանեմ վասըթաթ իլե շեօյե իտաա իտերիմ քի, մեգպուր նիտամըն 155 օաիֆեթօինտե սիլ պիր հարֆ ղայիտ վե եաթուգուսուր օլմաեթ, քեաֆ-ֆեթեթե էօաի վուգուաթլարտան իպարեթ օլտուղունա իապաթ, տերունինտե ֆասըզիքերին կեթիկիմիգ քիմենեթերին տաա էլան պու կիւնե տեկին ճիլվիթլիլե սուտուրապ, հիշ պիր սեա շեգարմալարը, վե

պու սուրեթլե իշի թեվաթուրա վիրմեքիգին իւգերինտեն խայրի վագըթ կեթիթիպ պիւս-պիւթիւն ունեթտուրմաեա շալըշալարը արը: վե իշթե պու, ալենեն իգրարտան կեթին սիւքիւթե մեճպուր օլտուղարըն էօրթմեք իշին գապիլ տիր քի, «սնարըն հեփաթե եալան տըր, հեմ պիլգ էօյե տիւսիգին եազ-տըզլարընա ապա ճեվապ վիրմեյե թենեգիւլ իթմեյիգ» տեյիպ սաֆաթընալարը գանտըրմաեա շապալաթընալար, լաքին պու ճիւմլե եինե ումուլմազ քի, պուենա գանաճագ ա-տամ գալմըշ մը արը արթըզ, աճեպա պու լագըրտըլարը իլիտեն աեթմին լաթթընա կեթմեյեճեք շու քեթամար: «Հէշ ղեվալը-լար, էկեր սիգ ումայըտընը քի, Գարապաշ Մկրտիչտե Գաթիւր մարապետ կիպի գօլայ գօլայ Ս. Յակոբ գարուսունտան իլերի սըղար, օլ ղեման չիւքհեթիպու թենեգիւլ իթմեյի պեր թարաֆ իտիպ, քենտենիգի բաթա չըգարմայա շալըշը իտինիգ, լաքին նէ՝ շա-րե քի պու տալա պիր գաշ միլեթլերե րա-ճի պիր քեյիթիլեթ օլտուղունտան, հիւքիւմեթ հուգուրուստա մուրաֆաա օլունպ իլամ եմեքտեն գօրգտուղունտը իլին տիր քի, պու թենեգիւլիւ իտեյօրտուղունտը, պունա ալամաթընը պազըլալմագ տերլեր, պիգ եութմայըզ» տիլեն օլմայաճագ մը:

Ղազեթայի միւթեպերինիգին պիր քեօշե-սինաե տերճինե հիմաթ իլեմենիգի միւթե-մենայի շաքիրանեմ տիր:

Մկրտիչ Գարապաշեան

Ա Չ Գ Ա Յ Ի Ն

Հ Ի Ս Ա Պ

Եհայի, քենտի հուգուղունտու լանմա-եարազ ճեպպար եուրուղու ալթընտա է-գիլմեքտե օլտուղու վագըթ հեր նեքի ի-թենիլիթե իտի, ազըզ ալմաեարազ վերիւր, վե վերտիյի ազճե նե իլերե սարֆ օլունու-եօր, եաթուա քիմերին գուրաաղընտա գա-լըեօր տեյի պիլմեզ, վե պիլենտե սիւալ իթ-մեյե ճեսարեթ իտեմեզ իտի:

Իմտի օլ տեվրի գուլմեթալեր պիր տա-թի տեօնմեյեճեք սուրեթտե կեթաի կիթաի, վե պու տեվրը միւնեվիլերտե էհայի ույգու-տան ուեանաթ, կեօղիւնիւ ալտը վե հուգու-ղունտու վե պօրճունու թանըմաեա պալաթը:

Պու աեպեպտեն հեր գաշ ղուրուշ վերի-ռե, նե իլե խարճ օլունտուղունտու անլա-մագ իթեթ, վե հազգը տըր տա: Եհայի ղադեթալարտա օգունտուղունա նեգարեն, չօգ եերլերտե վե թաղարտա պօրճ վե հու-գուղունտու թանըեարազ հիսապ իթմեյեքտե: վե պազը թաղ. խորհուրդու թարաֆըն-տանտա լաղըզ վեճի իւզըզ պիլանշօլարա հիսապար ալենեն պեան գըլընմագտա ի-քեն, Գարապիւմիւք ճեօմաթը իտե պեշ ալթը սենեթեն պերի տիր հիսապ, հիսապ պաղըրմագտա, վե հիշ պիր ղազեթաթա, եա պիլանշօթա հիսապարը կեօրիւմեյեքտե տիր: պիլմեյիգ, սեպեպի նէ՝ տիր:

Պալաթ թաղը, քենտի ճեօմաթընա մախուսա պիր թաղ օլտուղուն հալտե, ալե-նեն հիսապ վերմիշ, հաքեզա սայիր մահեյ-

լեր տալի վերմիշ վե վիրմեքտե օլտուղարը թագաթրտե, Գարա-կիւմիւք թաղը, ուխ-տաթեղի օլմագ հապեպի իլե ալմեյե տայիր պիր մահեյլ սայըլտըղընտան, հիսապը տահա ղիեաթե ալենեն վե հեր սենե վիրմեք լաղըզ կեթիլ իքեն, էլան թերեաթիւտ իթմեքտե վե մահեյլի մեգպուր ճեօմաթըն հիսապ հի-սապ պաղըրմագընը, եանի սիգ քիմօնիլգ տիր կիպի, իշիթմեյեքտե տիր:

Մեյլքիւր թաղը խորհուրդունտան տեյիլ եալընըզ օրա ճեօմաթըն, իլա, նասըլ քի տեթիք, հեր պիր հայըն հազգը վար տըր հիսապ իթմեյեքտե, վե իշիթաիլմիգե նեգա-րեն, էհայի պենինտե էլիլիլ գըլ ու գալ բեյտա օլմուշ, վե պաղըրտա, նիճե քի թապիլի տիր, չիւքհեյե ղաիպ օլմագտա ի-միշ, վե պինալեն ալեյհ պու պապտե իմգա տալի թօլանմագտա իմիշ, Հեր նե հալ ի-ռե, պիգճե պու քեօշեթը գարանըզ իտե-տե, շունու տերիգ քի, էկեր սահիւնե մեգ-քիւր ճեօմաթ հիսապ իթմեյեքտե, վե օ-նուն պու հազգըլ տեաթընաթա գուլազ ա-սըլմագտա իտե, պիրինն տեթիլ կիպի օրանըն հալը Պաղտասար ալապարըն իշինե պենգեմեքտե օլմալը տըր, ֆագաթ պիլգճե պիլգ պեօյե օլտուղունա ինանմայըզ, չիւն-քի էսկի տեվրտե եալամայօրուգ, Մարտի-րուսու վե Պետրոսուն, Մարգարըն վե Պաղ-տասարըն տեվրի կեթմիշ, վե չիմտի իտե հազգանիլեթ վե ինանիլեթ տեվրի տիր, վե աղաճըզ ալըլ վե տուլղուսու օլան պի-լե քենտի վե ճեօմաթըն հազգլարընը վար եա եօգ օլտուղունտա ֆարգ իտեպիլմեքտե տիր:

Պա խուսուս քենտի մեյլղուլեթի սա-լեթիտե եէնի վե էսկի էֆքեարալարա իլի ալինա օլան քիթապը Պաղտասար կիպի պիր գաթ օրատա աթենապետ վեքիլ պու-լունտուղու հալտե, ճեօմաթըն հուգուղու իպթալ օլուր տեյի գանն օլունամագ, էլ-պեթթե օաիհիլի անլալաճաղըզ, վե օլ վագըթ իգթիգա օլանը տեօյերիգ:

— Չեվաթը խայրիսահան թարա-ֆընտան ֆրիլ պիլարեիանեսի իլին իհ-տա գըլընմըշ օլան շու աթիտեթի իեանե-լերի մա թեշեքիւր ի ազիմ իլան իտերիգ:

Ղըշ:

Գեորգ աղա Մկրտիչեան 33
Հաճի Մանուկ աղա մարիթեթի իլե
րուգարճը եսնաթը թարաֆընտան 64

— Սարգիս աղա Տեմիր գարուլունեան
թարաֆընտան օն օգաա թիւթիւն:

Մերեթմգուլեան Յարուլթիւն աղա
Ետի իլե 8. Հ. Մ. նամ պիր խայրիսահ
զոթ թարաֆընտան պիր գօեուն:

Յահաննէս Ճանիկեան վե Ջըմարալը
Մարտիրոս աղալար թարաֆընտան պիր
տանա իհտա վե իրապ գըլընմըշ օլտու-
ղու կերեք պիլգեմ վե կերեք քեաֆիթի
տուլղուլու գաթլարըն թեշեք քիւրլերի-
նի մուճիպ օլմուշ տուր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽՈՐԻՃԻՑԵՆ

Օրինիւն Նախնայաւոր օգուան տիգ. զաթա շաեան պիր պահատան իւրաճ օրունան չու ամթիւտէքի ճիւ մէլէրին նէշ- րինի ճայիկ կէօրմիւ չիւզ տիւր :

« Պուննա գաղալար արասընտա , վէ պու- գատար շաթըշմայարա րաղմէն , եինէ Էվր- րա թէքրարէն քէնտի թանգիմ ու թէճտիտ օլունմասընա տողրու մէեալլանմագաաաա :

Պու թանգիմ ու թէճտիտ օլունմագ խուուուու , րուսիա ագամէթինին վէ Ամ- րիգա մէտէնիսեթինին կիթաիքէ արթմա- արըն էօնիւնտէ , Էվրօրա իշին պիր իգթի- գա վէ էլգէմիսեթ օլունշ տուր :

Լաքին չի ֆայիտէքի , պու էլգէմիսեթ Էվրօրանըն քեաֆֆէյի տէվէթլէրի թարա- ֆընտան ալնի տէրէճէտէ հիսս օլունմամագ- տաաաա :

Պունտան , իքի Էվրօրա եախօտ տահա տողրուու թէվարիիսիմիգաէ իքի թարգ մէն- ղարէ գարը պէ գարը կէլմիշլէր տիր :

Պիր պիւլիւք գատէրին սօնու կէլմէքտէ վէ պիր եէնի իգպարը միւհիմ կէօրիւմէ- եէ պաշլամագտաաաա :

Բաբալըգտա , եէտի վահիտտէ վէ մալի- քեանէյէ միւթէալիք օլան Էվրօրա , կիւն պէ կիւն ընգրրագ պուլմագտաաաա :

Իալաիթ , Ֆիլօգօֆուգ վէ

Իէվիւսիսօնտան չըգան պիր եէնի Էվր- րա իթթիֆագ իւզրէ տալրանմագըղա կիւ- վէնէրէք թագվիսեթ պուլմագտա վէ պիւ- իւմէքտէ տիր :

Պու եէնի Էվրօրատա էֆքեարարը պիր- պիրինէ պաղլաեան մէպտէ , գամիրին սէ- պէսիսեթի տիր , օլ մուգատտէ հուգուգ , քի մէղէպ խուուուուուա վաղիֆէսիլիք իւզէրինէ իպնա օլունմուշ օլմաեըպ , իլլա քեաֆֆէյի մէղէպլէր պէյնիւտէ ումումէն պիր պաղ հասըլ օլմաեը իշին , էվվէլինաէն հիսս օլունան տուլլու իւզէրինէ իպնա օ- լունմուշ տուր , եանի ինտանարը միւթէք- ֆիլէն պիր պիրլէրի իլէ գալի սուրէթտէ պաղլամագ :

Իշ պու մէղէպ սէպէսիսեթի մէպտէ- սինին թէքմիլէն մէվգըլի իճրաեէ վաղ օլուն- մասը իշին , րուհանի օլան շէյին տիւնեէվի օլան շէյտէն ալըլմաեը լաղըմ կէլիւ : Վէ իշթէ պու թարգ պիր ալըլմանըն օալէսին- տէ տիր քի , Էվրօրանըն խալիճէ մէմալի- քինտէ օլմալի հուգուգ իլէ եէտի վահիտ- տէ պուլունան հիւքիւմէթլէր , հիւքիւմէթի միլիսե վէ մէլրուաեէ թահվիլ օլունմուշլար տուր :

Գանուանամէյի մէլիէլէրի օլան էեալա- թըն ումուա ալիա օլմաեը թարգը վէ ին- թիսապ իթմէք ուսուլի պապընտա ինկի- թէրբա , Բրուսիա վէ Ավթրիա , Ֆրանսա վէ իթալիա իլք պաշտա պուլունմագտաաաա :

Պու միլիէթլէրին պէյնիւտէն չօգ պէ- յիւք ֆարպար վար տուր , իթիմալարը պիր արա տալի իքինճի տէրէճէտէ մէնֆաաթ մէտէլէլէրինէ էհէմիսեթ վիրէրէք իգնա օլ- ուսուլար : Լաքին պու ճիւմէ իլէ տալի եի- նէ աօըլ քէօքտէն եալընը պիր վէ ալնի

մէնֆաաթարը վարտուր , եանի հէր պիր թարգ վէ շէքիտէ օլան միւթագիլիսեթ (ինքնիշխանութիւն) գարը , չալըմագ հու- գուգարը , էհալիէրին սէրպէսիսեթի վէ գամիրէ րիաեէթ օլունմաեը խուուուարըն- տան իպարէթ պուլունան եէնի վէ միւհիմ գաղանձարընը թաաահուպ իլլէմէք :

« Շէհիրինին վէ ինտանն հուգուգարը աշիքեար օլունմաեը » մէպտէսի , քի էվվէլ էմիրտէ Էվրօրատա հաղըլանմը , 1779 տա Ամէրիգատա իլան օլունմուշ , վէ 1789 տա նիհաեէթ Ֆրանսատա մէվգըլի իճրաեէ գ- ունլմաղա պաշլամը տուր , պու կիւն քի կիւն քեաֆֆէյի սէրպէսիսեթի արգուքէն պու- լունան միլիէթլէրին գաղալարի տիրիսեթի օլունշ տուր , վէ էլէրիշ շաեէտ Ֆրանսա պիր արա եանըլպտա պու մէպտէլէրէ գար- ը իլլէեէճէք օլուր իօէ , քէնտիսի կէրիտէ գալըպ պու եէնի էֆքեարտա սաաղգ տու- րան էհալիլէրտէ գուհուրա կէլէն աղիմ թէ- պէտաիւթը կէօրմէթ օլ պապտէ քէնտի- յէ ճէգա ալըլանմագ տուր :

Տիմէք տիր քի Էվրօրա միլիէթլէրի , հաթ- թա քէնտիլէր ֆարգընտա օլմագըղըն տա- խի , պիրլէմէք իգթիգաաընը հիսս իթմէք- տէ տիրլէր : պու պիրլէմէք խուուուու վի- ճուտէ կէլմէք իշին , օլ միլիէթլէրտէն պիր եախօտ պիր գալընըն էօն աեազ օլմալարը- նա պէքէլմէքտէ տիր :

Ֆրանսանըն հիմմէթի իլէ մէքքիւր մի- լէթլէրտէն չօղլարը պէյնիւտէ սէրպէսիսեթէ ալըլ վէրիշ սէլաշիսեթի վաղ օլունմաեը , ալիլէրին պէյնիւտէ պիր նէվի թիճարէթի իթ- թիհաաը ինտա վէ թէլէլի իլլէմիշ տուր , վէ պու իթթիհաաըն (գաշնալիցուլիւն) ա- գալարը տալի չըմէտըֆէլէր վէ թէլէլի- րաֆար իլէ պիրպիրլէրինէ պաղլանմաղաա :

Իմտի պու էանտէ փաթիստէ խիթամ պուլմագտա օլան չալըլմանըն պէօյիւք իթ- թիհաաընտա (էքսքօղիօնտա) պիր պիր- պիրլէրի իլէ կէօրիւշաիւքաէն սօնրա , մի- լէթլէր , ումումէն պիր շէլիտ ագէն բէյտա իթմէքլիլէ մէլընու օլմագտա տուրար քի , պիր ուսուլտէ էօլիւ վէ միգան գալլանմագ թարգիլնի ալմաղա էօն աեազ օլմագ տուր , իմտի բօլիթիգաա օլան մէսէլէր իւզէրինէ տալի իթթիֆագ իթմէք իգթիգաաընը հիսս իթմէքսիլիւն նաաըլ պէօյլէ թիճարէթի մէ- սէլէլէր իւզէրինտէ հէմէքքեար օլապիլիլէր- ումուա ալիա մէպտէ օլմագըղըն վէ հու- գուգու միլիէթէ օլան բուսթօլար իւզէրին- տէ էպէտիլ էպէտ ալըլմըն գալըպտա , պիր էօլիւ վէ պիր միղան ուսուլի իւզէրինտէ նաաըլ հէմէքքեար օլապիլիլէր : տիւնեանըն էն ճէօիմ էմթաա վէ էշալի միլիէթէվվիլէ մէրքէգի օլան մահէլլէր վաթօր իլէ վէ սէր- պէսի ալըլ վէրիշ իլէ նաաըլ պիրլէնէպիլիլ օլուրտա , եալընը բօլիթիգա իլէ ալըլ գալ- մըն օլուրար :

Թապիր տիր քի , միլիէթլէր պիրպիրլէրինէ եաղլաշընլար , թանգիմ օլունմուշլար , կիթ- տիքէն օալըտա զիեաաէ սիւրիւլէր թէլէլի իլլէսիլէր , թա օլ կիւնէ գաաար քի , իթ- թիֆագ պիւթիւն տիւնեաեը իհաթա իթօին :

Լաքին պու խուուու էօյլէ պիր մէնգարէ իգշար իտէր քի , նէ գաաար էմաալի կէօ-

րիւմէմիշ իօէ , օլ գաաար տալի թէէօիւքէ շաեան տուր , վէ պու մէնգարէլի իճրա ի- տէնիլէրին հարաքեաթընըն աքսինէ տէօնմէ- սի նէ գաաար միւքէտտէր օլունմագ պիր թարգտա իօէ , օլ գաաար տալի մէմուլին գալի պիր սուրէթտէ տիր :

Տայիմ իւլ էվգաթ նիֆագըն սէպէպի էվ- վէլի մագամընտա աաա օլունան շէյ , եանի մէնաֆիի շախսիսե , պիրլէնմէլէ րուի րիգա կէօթէրմէքտէ վէ հաթթա օլ պապտէ մու- ալլէնէթ տալի իթմէքտէ իքէն , պիրպիրլէ- նի պաղլաեան շէյի (եանի մէվէպի) կէօ- թէրմէլէ թային օլունան մէղէպլէրին միան- ճըլարը եախօտ խըտմէթիլէրի քէնտի աաըլ խըտմէթլէրի օլան ուսուլ ու սալահ մէպտէ- սինի իլլէլէթմէլէ պէլի իգտամ իտէճէք եէրտէ , մուղալիլի օլարագ ալըն վիճուաէ կէլմէսինէ սէքթէ վիրմէքտէ տիրլէր :

Պու եաղըն , Էվրօրանըն էն աղիմ հիւ- քիւմաարանը , վէ հաթթա Միւսիմանըղըն վէ- քիլի մութլագը օլան գաթը հաղրէթի Շա- հանէ պիլէ , եէնի ճէմիսեթին մէպտէլէրինի ալէնէն իգրար իտիպ , էն զիեաաէ քէնտի հալինտէ օլան օաաաթքեալար միթիլու պիրպիրլէրինէ վիգիթա վիրմէքտէ օլուուգ- արը հէնկեաաա , Բօմաաա կէօրիւաիւ քի խրիսթիանըղըն էն պիւլիւք գըմը օլան փի- կոպուար թօլանաաըլար , տէյիլ քի քէնտի վագիֆէ վէ վաճիպէլէրի իգթիգաաընա , ճէ- միսեթի պէլէրիսեթին պիրլէնմէպինէ պիրին- ճի թէտպիր օլան Էվրօրանըն պիրլէնմէսի խուուուուու մէյտանա չըգաղմագ իշին տէյիլ քի քէնտիլէրին պիլա իման , պիլա մու- հապգէթ վէ պիլա իմա իլլաթար իթաիք- լէրի օլ « տիւնեա իւզէրինտէ Ալաշըն հիւ- քիւմէթի » ճիւլիսինէ րաճի օլան մուհիմ մէսէլէլէրի թտիսիք վէ հալ իթմէք իշին , իլլա թէքրարէն գաաթէթսիլիլք իգրարը իլէ « Նօն Բօթիւմու » (միւթիսիլ տիր) . . . լուզէթինի մէյտանէ գօյուպ , պիւթիւն պու մէտէլէլէրի պէր թարաֆ իթմէք իշին :

Ճիւսանի հիւքիւմէթ , րուհանի հիւքիւ- մէթէ գալէթլէ ընգընտը վէրմիշ տիր . քի- իսէլի ումուլի օլմաեը հիլիսեթինտէն օյուպ , եալընը Բօմա քիլիսէթի օլմագա մէնգընը իլլէմիշ տիր . վէ պունուլա խրիսթիան- լըգտա գուհուրա կէլմիշ օլան քեաֆֆէյի ֆըրգալարըն բէյտա օլմաեընա սէպէպ օլ- մուշ տուր : Իալահաթմա , ֆիլօգօֆիաա վէ ուլլուու ֆիւնուուա քիլիսէթէ գարըն գու- հուրա կէլէն հարաքեաթըն իսեաաիսեթին սէ- պէպ ու թաշտիլարըն « եէնի Պապիլի » եա- նի Բօմա իւզէրինէ համ օլունմաեը հաղըլը տուր :

Տիկէր թարաֆտան րուհանի հիւքիւմէթ , տիւնեթի հիւքիւմաարըղը արթըրպ գուվ- վէթլէնտիլմէն միւգթէտիր օլմաաըն տուր , վէ պու Բաբանըն տիւնեթի հիւքիւմաարըղը պու կիւն քի կիւն էն զիեաաէ միսքին վէ հէր պիր ճիւլէթլէ քեաֆֆէյի հիւքիւմէթլէ- րին էն զիեաաէ մուգիլիլի օլմուշ տուր :

Տիմէք տիր քի իքիսի պիր եէրտէ Բաբա- եա վէրիլէն րուհանի բէյիլիլք վէ հիւքիւմ- տաըրը սըֆաթլարըն նէ նիսեթլէ մէպի ի- տի իսէ , օլ նիսեթ ու մագաէտէ հիւ պիր ճի-

հէթիւ մուկաֆըզ պուլունուլմամը տըր . . .
Իմոյի « Թէլէկրաֆ » նամ ինկիլիզ զազէ-
թասը , Բաբանըն տիւնեկէի հիւքիւմէթինին
տիւնմէսինի , հալլ օլունմուշ պիր մէսէլէ մա-
գամընտա նազար իտուպ , ֆազաթ աճէլէ ի-
տիւմէմէլի տիր տէր » . . .

Պու սաաթտա Բաբա հազրէթլէրի իթալ-
եաաա 214 թէրպիի միւ արազի իւզէրինէ
հիւք միթմէքտէ օլուպ , 700,000 թէպաասը
վար տըր . պունտան 82 միլի Բօմա իլէ էթ-
րաֆ ճիւլարընըն օլուպ , մէղքիւր չէհրտէ
իսէ 200000 նէֆէր էհալի պուլունմագաաաաա
էկէրչի Բօմանը , Մաըլ վէ Օնպիւրի էեալէթլէ-
րին իթալեաեա իլհադ օլմասընը պիթմիշ կիպի
նազար իթտիկիմիդ հալաէ , եալընըզ Վիթէրպ
Ֆրօզինօնէ , Վէլլէթրի եալաաա Չիլիթա-Վէթ-
քիա էեալաթը իւզէրինէ Բաբանըն տիւնեկէ-
վի հիւքիւմէթ սիւրմէսի իչին հիշ պիր իպ-
րազ օլունմագ սէպէպ եօզ աուր : Պու է-
եալաթըն քէնտի եէտիտէ պուլունմաաը Բա-
բանըն նէ զէնկինկիինէ , նէ չան ու չէօհրէ-
թինէ վէ նէ տախի իսթիգլալլէթինէ հիշ
պիր վէճի իլէ պիր մէտար օլմատըզաան պաշ-
գա , պիր թազըմ զայտ մէսարիֆէ միւն-
թաճ պիր իտարէ , վէ հէր պիր միլլէթալն
գարընըզ պիր օրտու պէսլէմէլէ մէճպուր ի-
տէր , պու իսէ Բաբալըզըն հէմ մալլէթինէ
վէ հէմ տախի չէօհրէթինէ մազարաթը վար
տըր » :

Վէլլէթիւ Բօմա չէհրինէ , մէղքիւր ինկիլիզ
զազէթաաընըն էֆքեարընճա , մէղքիւր չէ-
հիւր մուկազաթ սուրէթաէ Բաբաաա պրա-
զըլմալը տըր , աէլիլ քի մէղքիւր զազէթա
իթալեաանըն քէնտի վալթաթը իւզէրինտէ
հազզը օլմասընը ինքեար իտէր , իլա Բա-
բանըն տիւնմէսի եալընըզ մանէվի սէպէպլէր
իլէ վիճաաէ կէլէճէկինէ իղնա օլտուղու ի-
չին , վէ պու պապտէ չու վէճի իւզրէ աէ-
վալ իտէր :

« Բօմա պիր սէրպէսթ չէհրէ թաճվիլ օ-
լունարապ , իսմէն Բաբանըն հիւքմիւնտէ
պուլունման պիր տալիւրէի պէլէտիէ իլէ ի-
տարէ օլունմաաը չօզ իլի օլուր , լաքին պու-
նուլա տախի չու աթիաէթի մէսէլէսին հալ-
լի կէրինէ պրազըլմը օլուր . չէօլլէ քի Բա-
բա եալաաա իթալեաա գրալը , պու իքիսիտէն
գանդիսի Բօմաաա հիւքմաար օլաճագ , պու
մէսէլէ եինէ մաճըրէտ պիր կիւն զահրէ
չըգաճագ տըր » :

— Ալթթրիա իմրէրաթօրու հազրէթ-
լէրի փարիսաէն ալտէթինտէ Շթու տէարու
վէ Պէրլին չէհրլէրինէ ու զրաեաճազլա-
րը միւթէվաթիւր տիր :

— Լօնտրանըն քեաֆֆէսի գաթօլիք
քիլիսէլէրինտէ Բաբանըն վէ բաբալըզըն
սէլամէթի իչին խասսէթէն տուալար օ-
գուլմուշ տուր . չէհրի մէզպուրտէ պիր
իեանէ տէֆթէրի ալըլարագ , պիր սա-
աթ զարֆընտա պին ինկիլիզ լիւաաը գա-
տար թօրլանմը տըր , պու մէպալը իլէ
Բաբա աաաքիլինէ Միլիկէ ուսուլինտէ
գարապինա վէ իլվօրլըլ թապիր օլունման
թապանճալարտան իշթիլա օլունմագ-
մըլ :

Ի Լ Ա Ն Ա Թ
ԱՍՐԸՄԸՁԸՆ ՄԱՍԲԷԼԻ ԱԶԻԶԼԷՐԻ
Վ Ե
ՏԻՎԱՆԷԼԷՐ ԻԼԷ ՏԻՆՍԻԶԼԷՐԻ
Ե Ա Ռ Օ Տ

ՍՕՖՈՒԼՈՒԴՈՒՆ ԳՈՒՐՊԱՆԼԱՐԸ

Պէյ-օլունտա Թէքքէնին գարչըսըն .
տա քիթապճը Մ . Վէրին 478 նումրօ .
լու մաղադաաընտա , վէ իսթալպօլտա
Մահմուտ բաշտաա Բիւրքճիւ խանըն
գարչըսընտա , քիթապճը Գաֆաֆեանըն
տիւքքեանընտա , Տիւլան եօլու Օզճու-
լար պաշընտաքի քէպապճը աիւք քեանըն
գարչըսընտա , թիւթիւնմիւ հաճի վար-
դէրէս աղա Տէմիրգալուլեանըն նիւ-
մէրօ 22 աիւք քեանընտա 10 ար զուրուշա
սաթըմադտա տըր :

ՎԻԷՆԱ ԲԻԱՆԳՈԼԱՐԸ

Ալթթրիա տէվէթի թարաֆընտան թէ-
էմին օլունմուշ օլտուղու հալաէ , Վի-
էնանըն հէր նէ վի բիանգօ ագսիօնլարը
վէ բրօմէսլէրի Գալաթաաա Գօմիսիօն խա-
նը գարուսու եանընտա Նօ . 8 միւսիւ
Տ . Գօրիչօնէր մաղազաաընտա ֆիւլու խթ
օլունմագտա տըր :

Մէրգուլ Մ . Գօրիչօնէրին հիշ պիր
քիմսէ իլէ չէրիքիկի օլմաեքպ , վէ սաթ-
տըղը պիլէթլէր իւզէրինտէ (օթանթի
սիթէ կարանթի բաա Տ . Գօրիչօնէր խա-
միւնիսիբալ Նօ . 8 կալաթաա Գօնսթան-
թիւնօրլը) եանի գալպ օլմաեաճաղը Տ .
Գօրիչօնէր թարաֆընտան թէէմին գը-
լընմը մանաաընտա պիր եէչիլ պէլգա
մէօհիւր պաաըլմը տըր , վէ հէր պիլէթ
նիւմէրօ իլէ գալա օլունմուշ օլտուղու
տան , մէօհիւրսիւզ վէ գալա օլունմա-
մըլ պիլէթլէրի քէնտի մաղազաաընտան
չըգմըլ կիպի թանըմաեաճաղընը խապս-
թէն իլան իտէր :

ՎԻԷՆԱ ԲԻԱՆԳՈՍՈՒ

Ալթթրիա տէվէթի ֆէսիմէսի թարա-
ֆընտան թէէմին օլունմուպ Վիլնաաաա պու-
լունման միւթէպէր բիյանգօլարըն կէրէք
« բոմէս » վէ կէրէք « Լօզ թապիր օլունման
անա պիլէթլէրինտէն եանի գուրօնու գու-
բօնուզ վէ սայիթէ Տէրի-սաաաթլտէ գու-
եումճուլար չարչըսընտա Գարամանը օլու
սօգաղընտա Ն . 26 Պաղտաալեան Մկրաիլ
աղանըն տիւքեանընտա ֆիւրուլթ օլունմուր :

Պու կիւնէրաէ պազը գաթլարըն քէնտի
ինթէրէսալարը իչին իթտիկի իլանլարըն-
տան ահալտէ գուհուր իաէճէք վէսպէսի-
նին էսաաաղ օլտուղունու անլաթմագ իլին,
մէրգուլ Մկրաիլ աղա տախի , քէնտի տիւք-
քեանընտա սաթաղը պիլէթլէրի , սապրգր
վէճի իւզրէ սէրիսի , նիւմէրօնու վէ իսմին
աէթթէրտէ գալա իթտիքաէն մաաաա , միւն-
րի մախսուսու իլէ թէմիւր իաէճէք աիւր :

Պու տէֆա ալաֆրանկա դեկտեմբեր 4
աէ Վիլնաաա չէքիլէճէք օլան « Շթաա

Լօզ » բիեանգօնու կէրէք բրօմէս վէ կէ-
րէք Լօզարը տախի մէղքիւր տիւքքեանտա
վէ կալաթա Գարաթէօլտէ սինեօս Սօթիւրա-
քի բօնճարեաաը էօնիւնտէ սարաֆ Լօզմա-
կէօզեան հաճի Զալոր աղա եէտի իլէ սա-
թըլը , պիլէթլէր 22 1/2 զրշ . լիւա Օսմանը
100 զրշ . հիսապը իլէ , իչպու բիեանգօ 800
քիչի գաղանաճագ օլուպ , իլք չըգան Նօ .
230,000 վէ էն ուֆաղը 150 ֆիօրին գաղա-
նաճագ տըր :

Պունլարտան զիեաաէ մալլեմաթ իսթէ-
լէն գաթլարըն Մկրաիլ աղա Պաղտաալեա-
նըն տիւքքեանընա մրաբաճաաթ իթմէլէրի
իչին խասսէթէն իլան օլունմուր :

Պէյ-օլունտա Բուսիա գանլէլէրիտար .
նրն արգաաընտա Սօթիւրա սօգաղընտա Նօ .
12 խանէտէ , Թիւրքճէ , Ֆրանսըզճա ,
ինկիլիզճէ վէ էրմէնիճէ իսանլարընը թէտ-
րիս իտէն քիմէսնէ պու տէֆա տէօրթ
եօլ աղղընտա Սսմալը Մէսթիա օղաղըն-
տա 12 նիւմէրօլու խանէլէ նազլ օլաու-
ղունտան , էլսինէ ի մէզպուրէլի թաճ-
սիլ իթմէք արգուսուեաա պուլունման գէ-
վաթ պունտան պէլլէ բալար ալալալըն-
տան մաաաա , սաաթ 12 սէն Յէ , վէ բա-
զար իրթէսի սապահընտան մաաաա , սա-
աթ 2 սէն 4է գտտոր , խանէլի մէպալու-
րէ միւրաճաաթ իթմէլէրի , վէ իսթէ-
նիլտիկի հալաէ վիզիթա իլէ տախի տէրս
վէրիլէճլի իլան օլունմուր :

Էրմէնի թիւճճարլարընտան կրկնա-
աուճար ուսուլինտէ տէֆթէր թութ-
աուլմագ իսթէլէնլէր , եալաաա պու
թարլ իչլէր մէսէլա տէֆթէրլէրին թէս-
վիլլէ իթտիլմէք վէ նիլալմընա գօլմագ
միւրաա իաէնլէր իչին , իչպու իլմէ աչի-
նա օլուպ , վիզիթա իլէ վէ էհֆէն սու-
ոէթտէ պու թարլ իլմէթլէրին իճա-
աընա հազրը պուլունման պիր գաթ վար
աըր , իսթէլէնլէր Գիւրքճիւ խան օտա-
պաշընտան սիւալտէ պիլլէրլէր :

Էրուպա կրթիւալ ազգային երիտա-
սարդ մը , մասնաւորապէս Հայերեկնի եւ
ուզդին նա եւ Գաղղիերեկնի , Պաաուու-
թեանց , Աշխարհագրութեան եւ Թուա-
րանութեան գասաաուութիւնը ընելու
պատրաստըլալը կիմայնէ , ազգային վար-
ժարանաց մէջ եղերէ , կամ թէ առանձ-
նաւորաց տուն :

Փափաքողք՝ կրնան Բերա Լէվանթ Հէ-
րաթի տպարանին դէմ Ապուլալահեան-
ներէն տեղեկութիւն առնուլ : 10

ՍԱՀԻԳ ՂԱԶԷԹԱ
ԳԱՐԱԳԵՑ Բ . ՓԱՆՈՍԵԱԷ
ԼԵՎԱՆԹ ՀԵՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆԷԻ
ԳԵՕ-ՕԼԼԻԿԱ ԵՂՐՈՒ ԵՈԼԵԱ , ԵՕԲՕԿԵՑ ԳԵՌԱԼԼԻ
ԳԻՐԵԿԷԼԷՐ ԳԱՐԵՐԵԸԸԱ ՆԻՍԵՐՈ 467 :